

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Extra Posten.

Torsdagen den 25 Maj 1820.

(Insändt.)

Oförgripliga Reflexioner.

Och nu, j Prester, detta budet
gäller eder till, Mal. 2: 1.

S Stadgarne för Svenska Bibel-Sällskapet i Stockholm, af Kongl. Maj:t Allernådigt gillade och stadfästade d. 22 Febr. 1815, föreskrifva ovillkorligen i 3 §. Dess (Bibel-Sällskapets) enda föremål skall vara, att låta trycka samt ibland Allmänheten utsprida den Heliga Skrift eller Bibelen, efter den i vårt land allmänt antagna öfversättning. Eho som läser denna Konungsliga Stadga, och tillika någorlunda förstår Svenska tungomålet, lär tydligen finna, att Svenska Bibel-Sällskapets enda föremål skall vara att låta trycka och utsprida Bibeln på Svenska, det vill säga Bibeln, icke något annat än Bibeln. Nu frågas: om samma Sällskap skulle väl trycka Bibeln, men tillika en bråte med förspråk, företal, register, ordalistor, trefaldiga tidräkningar, underrättelser om mått, mål och vikt, sammanlagdt med summarier i början och tolkningar i slutet af hvarje Capitel; kunde väl sådant kallas att uppfylla dess enda föremål, som skall vara att trycka Bibeln; eller förtjenar icke en sådan åtgärd snarare den korta, men enkla och sanna benämningen: *lagbrott*?

Svenska Bibel-Sällskapet, som nästan har att tacka det Engelska för sin tillva-

relse, borde — om än Konungens höga bud och betallning icke så högt och tydligen utstakade dess pligter — ställa sig Engelska Bibel-Sällskapets vackra efterdomen till en värdig efterföljd. Ingen Bibel-Upplaga ifrån det är åtföljd af fratzer och människopåfund; utan de hafva endast tryckt Guds Heliga Ord, utan tillägg af egna funder. Om nu, som ryktet förmäler, den Quart-Upplaga Svenska Bibel-Sällskapet låter trycka med grof stil för svagsynte Christne, *) är åtföljd af alla

*) Såsom ett ytterligare bevis på klokskap i planen må tjena, att desse svagsynte, för hvilka Bibeln är tryckt med den gröfsta stil som i allmänt tryck brukas, nödgas köpa en hel lunta tryckt med den aldräfnaste stil som finnes i Sverige — då de som erhållit octavupplagan, tryckt med vanlig fin stil, hvartill naturligtvis fordras bättre syn, icke blifvit undfångade med det hårliga registret, som de svagsynte platt icke kunna läsa. — Sådant mannamån höfves ingen Christen enskilt, ännu mindre ett helt Sällskap; hvarföre skola de som ha svagare syn, och för hvilkas skull Bibeln enkom tryckes med gröfre stil, antingen beskattas för, eller gratifieras med all denna härlighet som Registren tros innehålla? då de som se att läsa de djupsinniga sakerna, icke kunna på annat sätt komma i åtnjutande af denna skatt, än att de köpa ett ex. till af Bibeln. Är sådant rätt-

de förspråk, m. m. som ofvan äro upp-
räknade, och som med finaste Svenska stil
utgöra icke noga räknadt 25 ark, eller be-
tydligt mer än Nya Testamentet ensamt:
hvad skall man säga om en sådan beskatt-
ning på Svenska Christenheten, som tryg-
gat sig vid sin Nådiga Konungs visa för-
ordnande, hvarigenom de undveke att kö-
pa saker som icke vore Guds Ord, och
de således icke behöfde?

Jag har mycket bråkat min hjerna,
för att finna något enda skäl till en sådan
glömska af Konungens bud, till en sådan
blandning af heliga och oheliga ting, till
en sådan obehörig skatt och tunga på Gud-
älskande Bibelläsare; men har icke kunnat
finna ett enda. Konungens befallning är
klar och ovillkorlig — således galler *in-*
gen ursäkt; och aldrig må det *uppbyggliga*
i registren m. m. kunna tjena till före-
vändning. Ingen kan vara så enfaldig att
tro (i fall man hade den djerfheten att
inbilla någon det), att en om sin salighet
öm Christen förbigår Bibeln, och i Doc-
tor Luthers förspråk eller andra beskedli-
ga mäns chronologier och register söker
hugsvalelse och bekräftelse i det enda nöd-
vändiga, eller lugn för sitt oroliga samve-
te. Det är i Bibeln han söker allt hvad
hans eviga väl tillhör, — och det är end-
ast Bibeln som Bibel-Sällskapet skall
trycka.

Men antagom för ett ögonblick att nå-
gon af nyfikenhet skulle fördrifva en le-
dig stund med att genombläddra det *o-*
lofligen tryckta registret, hvad uppbygg-
ligt finner han der? Jo, ibland något som
går an — men som derföre icke förtjenar
att sitta inom sarama permar med Bibeln
— får han läsa, t. ex. "att Gud hotar
"med ändan" — "att Gud är för Gud en

vist? — Men allt är hulpet, om Sv.
Bibel-Sällskapet antingen från Högre
ort allvarligen befallas och tillhålls, el-
ler sjelfvilligt besluter, att i särskilt
Band sälja allt hvad det låter trycka,
och som icke är endast Bibeln.

"styggelse" — "att bannlysningen är af
"Christo förordnad" — "att till barmher-
"tighetens lekamliga verk hör fångars
"besökning och *befrielse*" — "att Gud
"vill icke genom något beläte afmålas" —
"att dårskap stundom är bättre än vis-
"het" — "att dårens hjerta är såsom
"ett hjul" — "att han har hjertat i mun-
"nen" — "att han har hjertat på ven-
"ster" — "att Apostlarne gifva bifall till
"Jesu dom" — att den lekamliga naturli-
"ga födelsen är synd" — "att Gudfrukti-
"ga kan *intet* förskräcka" — men "att Gud
"är deras förskräkelse" — att förtrösta
"på den treenige Guden" (cit. ur G. T.)
— "att Guds namn Ehjeh (NB. finnes ej i
"hela Bibeln) är alldeles ett med Jeho-
"vah" — "att horeri skadar på kroppen
"med *blygsamma* sjukdomar" — "att lifvet
"kommer nakot i världen" — "Mirakel"
"(ordet finnes ej i Bibeln; och *underverk*
"finnes ej i registret) — "att rike kunna
blifva fattige, m. m. m. *) Lagg här-
till en svärm af främmande ord, såsom
consacrera, presentera, dependera, mini-
sterialiter, conferera, applicera, avoua,
m. fl. som Christna Allmogen med den
bästa syn i världen ändå icke begriper,
helst den som oftast har rätt svårt att
begripa den barbariska Svenskan, som nä-
stan i hvar rad träffas i förklaringsarne
under Capiteln. Det *uppbyggliga* som vin-
nes af Chronologien lär också vara tem-
ligen fint, då Hrr Luther, Calvinus och Ca-
lovius på många ställen differera på en ba-
gatell af 60 år och derutöver.

Förklaringsarne som finnas under de
flesta Capitlen, och som sammanräknade äf-
ven gå till många ark, äro, Gudi klagadt!
på intet vis bättre, utan tvertom oflast
högst oanständiga, hädiska, anstötliga, här-
dagna, dumma och orediga. Jag vill be-

*) Vid redaktionen af registret lär icke för-
glömmas: deras förbannelse som svika
med tionde, och deras välsignelse som
den riktigt gifva; samt att mycken pre-
dikan gör kroppen trött.

visa hvad jag säger. I anmälan till 1 Mos. B. 2: 18, 20, läser man, att "Gud skapade qvinnan derfore, att intet djur ville hjälpa Adam att föröka sitt slagte" — 3: 15 "att Christus söndertrampar örmens hufvud, d. ä. förstör djefvulens rike, synden, döden och helvetet; men han stinger Kristus i halen, d. ä. förfoljer och dödar Christum och Hans Christtrogne igen." — 2 Mos. B. 21: 15 får man veta huru Romarne straffade den som slog fader eller moder — hvad har sådant dräfvat att göra i Guds heliga Ord? Vid 3 Mos. B. 4: 12 läses följande ohyggliga Symbolik: att "huden af stuten, med allt köttet, samt med hufvudet och fötterna, och inelstvorna och goret betecknade — Christum." Hvad tycker Sv. Bibel-Sällskapet eller dess Comité om slikt *). Fins ingen Christen Prest som duger till Redaktör, om en Lekman ej är betrodd? Eller är stilen kanske för fin, att dylikt undslupit uppmärksamheten? — Vidare: Jos. 5: 2. "De som omskoros, hade förhud." Detta är då icke syndigt sagdt, men hjertans enfaldigt. — Dom. B. 3: 1. har en förklaring, som nästan är ett non plus ultra af oreda. — Men jag tröttnar att vidare röra i detta, och uppmanar hvarje läsare, att på samvetet säga hvad uppbyggelse han hämtat af sådant; och om det kan kallas själens spis. Jag vill medgifva, att något här af kan vara tryckfel i en gammal upplaga; men hvad säkerhet har man att de icke afstryckas i en ny? Det har ju händt, att tvenne särskilda upplagor af Bibel-Sällskapets Biblar blifvit noggrant corrigerade till en blifvande Ny Upplaga, att personen som gjorde sig den mödan, då blef med tacknämlichkeit ansedd; men att ingen enda af hans rättelser är i någon af sedan tryckta

*) Och hvad skulle Sällskapet säga, om hela Upplagan, en gång färdigtryckt blir för lögnagtiga uppgifter och vrängda framställningar till Allmänhetens förvillande, rättvisligen konfiskerad, och Högre Vederbörande låta inför Domstol beifra lagbrötten?

upplagor intagen. Hvad har man då att vänta? Vore HERren icke därars förmyndare, som man säger, kunde så illa åtbära, att Originalet till den under tryckningen varande Quart-Upplagan vore någon af Götheborgska Biblarna för år 1800, hvaraf genom Guds milderika Försyn ett betydligt antal uppbrann i eldsvådan: då linge den Svenska Christenheten ibland andra plumpå tryckfel, läsa Matth. 7: 8 på följande ohyggliga sätt förvandlad: "Ett godt träd kan icke bära goda frukt," o. s. v. Jag säger icke att det händer med nya Quart-Upplagan — men det skulle ju kunna hända, om nitet, i stället för att vara väntat åt Guds förhärligande och Hans heliga Ords utspridande, gränsades blott inom den fåfänga äran att bara trycka, för att i en tryckt berättelse kunna säga: Så många tusen exemplar af Bibeln äro tryckta i år.

Mina tankar äro derfore följande, att om det är en sanning att Svenska Bibel-Sällskapet, eller rättare dess Comité, verkligen kunnat vara nog vågsamt att se förbi den 3:dje §. i de Kongl. Stadgarne, som utstakar dess ovillkorliga pligt, och trycka något som icke är endast Bibeln, så bör en sådan vågsam tryckning på intet vis komma sjelfva Bibel-Sällskapets Cassa till last, utan ensamt stanna på dens eller deras ansvar och kostnad, som beslutit och verkställt en sådan oloflig tryckning. Sedermera böra aldrig oftanämnda utomordentliga Bihang medfölja Guds Heliga Ord, inom samma permar, utan annonseras och säljas särskilt, såsom de andra Apokryfiska Bäckerna, i händelse någon liebhaber skulde vilja köpa dem för sortamentets skull. — Korteligen:

Svenska Bibelsällskapets enda föremål skall vara, att låta trycka samt ibland Allmänheten utsprida den Heliga Skrift eller Bibelen, efter den i vårt land allmänt antagna öfversättning.

— ping d. 28 April 1820.

— *Lekman.*

Cunz von der Rosen, Kejsar Maximilian den Förstes Hofnarr.

Med titeln *Hofnarr* plägar man i våra dagar förena ett förnedrande begrepp; likväl var en sådan person vanligen den klokaste och icke sällan den redligaste vid hela hofvet. Hvem vet om en Monark någonsin haft en trognare vän en sin hofnarr, emedan denne, personligen honom tillgifven, med honom delade lycka och olycka, med honom stod eller föll. När Kejsarens allvarsamme Råder måste tåga, då vågade det skämtande Rådets leende mun ostraffat öppna sig; när egennyttan tillslöt de förras läppar och egensinnighet Konungens hjerta, då vågade sanningen framtråda i narrkåpan. Ej sällan räddade en hofnarr sin krönte vän från undergång, och ett lustigt tokeri verkade ofta helsammare, än högt uppsatte, men pedantiska embetsmäns granna och ledsamma fraser. Så har redan Shakespeare i sin *Lear* skildrat de kloka narrarna, genom hvilkas afskaffande vid hofven i sanning ingenting vunnits; så var äfven Cunz von der Rosen Kejsar Maximilian den Förstes såkallade *Lustiga Råd*. — Några exempel af hans träffande qvickhet må här antöras, innan vi skrida till berättelsen af den händelse, som gör honom isynnerhet märkvärdig hos goda menniskor.

År 1510 var han med Maximilian (då redan Kejsare) på riksdagen i Augsburg, der åtskilligt underhandlades, som angick freden. En dag framträdde Cunz hastigt och frågade de närvarande: huru gammal tron j jag är? — När nu den ena gissade en, den andra en annan ålder, sade han ändtligen: Ni felen allesamman; jag är redan öfver tvåhundra år gammal; ty jag har öfverlevvat de begge fredsluten i Hagenau och Camerich, hvilka gjordes på

hundra år hvardera. Hvilken erinran för en Monark, som just nu var i begrepp att underhandla om en fred!

Maximilian blef af sina Amtmän på de Kejsrerliga godslen så oförskämdt bedragen, att desse inom kort tid voro rike, men han sjelf ganska ofta hade brist på penningar. En dag beklagade han sig, att han ej visste huru han skulle erhålla en tillräcklig summa till krigsomkostnaderna. *Blif Amtman på dina gods*, sade Cunz, *så kan du låna penningar åt Kejsaren*. Ett ord i rätan tid, som ingen annan vågade uttala emot dessa rika blodsugare. — Också erkände Maximilian sin hofnarres företråde framför alla andra, som omgäfvade hans person, och älskade honom så mycket, att han förlät honom många obetänksamma upptåg.

En dag när sändebuden från Venedig öfverlemnade till Kejsaren en skänk af en prydlig presenter-tallrick af kristall (den tiden en stor raritet), och Kejsaren lät ställa honom bredvid sig på ett med en duk betäckt bord, fastnade hofnarrens sporre i duken, och kastade tallriken på golvet, så att den gick i tusen stycken. Kanske skedde detta med Kejsarens vetskap, som derigenom ville visa Venetianerna, att han värderade deras bräckliga skänker lika med deras vänskap. Men sändebuden blefvo högst förbittrade; de trodde sig skymfades af denna händelse, och fordrade, att narren skulle eftertryckligen straffas. — "Mina vänner," sade Cunz, "det var ju bara glas. Om ni tagit med er guld eller silfver, så hade ingenting gått sönder, eller åtminstone hade äfven bitarna varit brukbara." — Kejsaren skrattade och Cunz hände ingenting; ty huru skulle Maximilian kunna för en småsak straffa en man, som med faran af sitt eget lif hade bevisat honom den högsta grad af trohet? — Händelsen var följande: (Slut e. a. g.)

N:o 43 utgifves nästa Måndag.

Stockholm, tryckt hos JOHAN IMNELIUS, 1820.